

Nogle af udvalgets spørgsmål til forskningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2:

I hvilken størrelsesorden forventes det, at godtgørelsen er henholdsvis fra forskerens og fra universitetets side, jf. bemærkninger til § 12?

Svar:

Efter lovforslagets § 12, stk. 3, overlades det til de enkelte institutioner at fastsætte regler for beregning af vederlag mellem institution og arbejdstager. De enkelte institutioner kan hermed vælge forskellige beregningsmodeller, ligesom der på den enkelte institution kan opereres med forskellige beregningsmodeller for forskellige typer af opfindelser. Det er overladt til institutionerne selv at udforme sådanne modeller.

På Københavns Universitet planlægges f.eks. en model for vederlag fra institution til opfinder, hvorefter patent- og licensindtægter efter institutionens afholdelse af direkte omkostninger til patentering og licensiering fordeles med $\frac{1}{3}$ til institutionen, $\frac{1}{3}$ til instituttet og $\frac{1}{3}$ til opfinderen. På Forskningscenter Risø er gennem en år-række anvendt en model, hvorefter der ydes en godtgørelse til opfinder på 15 pct. af de første 400.000 kr., som institutionen modtager i licensindtægt, og på 5 pct. af de beløb, der modtages herudover. Retspraksis på området er meget begrænset.

For så vidt angår vederlag til institutionen - dvs. i situationer, hvor den ansatte selv udnytter retten til sin opfindelse erhvervsmæssigt - må beregningen afhænge af de nærmere omstændigheder. Disse omstændigheder må i praksis forudses at variere så meget fra sag til sag, at der næppe kan opereres med en fast beregningsmodel; i mange tilfælde må der foregå en individuel forhandling af vederlaget.

Hvor der som udgangspunkt foreligger et konstant købstilbud fra en ekstern part, kan dette anvendes ved værdiansættelse af retten til en given opfindelse. Vælger institutionen i sådanne tilfælde i stedet at overlade rettigheden til den ansatte, bør der i afståelsesprisen modregnes det provenu, som vedkommende alternativt ville have modtaget ved institutionens forvaltning af

rettigheden. Er der f.eks. tale om en 3/3/3-beregningsmodel, bør rettigheden afstås til den ansatte for et beløb svarende til $\frac{2}{3}$ af det eksterne købstilbud - dvs. fratrukket den $\frac{1}{3}$, som den ansatte alternativt ville have modtaget som vederlag ved institutionens afhændelse af rettigheden til tredjepart. Samtidig kan det mellem parterne aftales, at beløbet skal afdrages over en flerårig periode.

Hvor der ikke foreligger et konkret købstilbud fra en ekstern part, kan vederlaget fastsættes som en given andel af de opnåede nettoindtægter.

Er der tale om en situation, hvor det overlades til en ansat selv at udtage patent med henblik på udlicensiering af brugsretten til en eller flere virksomheder, bør godtgørelsen til institutionen afspejle, at arbejdstager selv har påtaget sig arbejdet og den økonomiske risiko i forbindelse med patentansøgningen. En rimelig deling kan i dette tilfælde være, at licensindtægterne efter afholdelse af direkte udgifter til patentering og licensiering fordeles med $\frac{2}{3}$ til arbejdstageren og $\frac{1}{3}$ til institutionen.

Er der tale om en situation, hvor videreudvikling og udnyttelse af selve opfindelsen indgår som et integreret led i etablering af den ansattes egen produktionsvirksomhed, kan der med fordel aftales et provenu knyttet til omsætningen af det pågældende produkt. Afhængig af de konkrete omstændigheder kan der f.eks. aftales et fast beløb pr. solgt produkt eller en given andel - typisk i størrelsesordenen nogle få procent - af produktets omsætning.

De konkrete beløbsstørrelser for godtgørelser mellem institution og ansatte vil jævnfør ovenstående afhænge af de givne opfinders markedsværdi og succesfulde udnyttelse.

Spørgsmål 3:

Forestiller ministeren sig, at de afsatte 58 mio. kr. i forbindelse med lovforslaget skal dække alle udgifter i forbindelse med patentvurdering, udlicensiering, forsvar af patentet mv., eller skal der være andre finansieringskilder, f.eks. innovationsmiljøerne?